

Základní škola Česká Třebová, Habrmanova ulice

U17a.19

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE
2019 -2027

Ředitel školy: Mgr. Tomáš Starý

Školní metodik prevence: Mgr. Lenka Plocová

OBSAH

1 Úvod	3
2 Záměr školy a dlouhodobé cíle v oblasti prevence	4
Dlouhodobé cíle.....	4
3 Okruhy prevence	6
4 Strategie školy	7
5 Personální zajištění školy.....	9
6 Hodnocení	11

1 ÚVOD

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem školy. Je součástí ŠVP: Škola pro život, který vychází z příslušného RVP, dále vychází ze školního řádu ZŠ Habrmanova. Školní preventivní strategie má pomáhat v realizaci efektivní primární prevence na naší škole.

Škola vytváří školní preventivní strategii jako základní nástroj prevence. Jde o dlouhodobý, komplexní preventivní program. Tento program vychází z omezených časových, personálních a finančních možností se zaměřením na nejvyšší efektivitu. Jasně definuje dlouhodobé cíle. Je naplánován tak, aby mohl být řádně uskutečňován. Přizpůsobuje se struktuře školy, populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí a respektuje rozdíly ve školním prostředí. Pro školu je tvorba školní preventivní strategie závazná a podléhá kontrole České školní inspekce.

Škola zpracovává každoročně Preventivní program školy, který vychází z této strategie a je průběžně plněn a vyhodnocován.

2 ZÁMĚR ŠKOLY A DLOUHODOBÉ CÍLE V OBLASTI PREVENCE

Naším záměrem je rozvoj kompetencí žáků, sociálních dovedností (umění týmové práce - kooperace, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená a efektivní komunikace, schopnost sebereflexe), pozitivní vnímání sebe sama (poznání svých silných stránek) a rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, zodpovědnost, empatie, asertivita).

Dále pak demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití. Učení se respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností (aktivní naslouchání žákům), zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole (dohody) a vedení žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem (proaktivní přístup).

Snažíme se o vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole, vyznáváme otevřenou komunikaci zaměřenou na vytváření přátelských vztahů. Je pro nás důležitý přístup k informacím a práce s informacemi. Umění používat různé informační zdroje, kriticky zhodnotit, porovnat informace a vytváření si vlastního názoru, životního postoje, zpracování vlastní zkušenosti, pocitu a poznání základních lidských potřeb (fyzických, psychických, emočních).

Zcela zásadní je pro nás spolupráce celé školy, všech žáků, rodičů, pedagogů (vč. asistentů pedagoga) a vedení školy, důvěra ve vztazích (žák – pedagog – rodič), otevřená komunikace mezi školou a rodiči, spolupráce v rámci pedagogického týmu a propojení školy s dalšími institucemi (odborná pracoviště, organizace působící v oblasti primární prevence, apod.)

Dlouhodobé cíle

- Zlepšovat mezilidské vztahy, podporovat vzájemnou pomoc
- Pěstovat v žácích pocit sounáležitosti k dění v naší škole, pocit hrdosti nad jejími úspěchy
- Pěstovat a důsledně vyžadovat zásady slušného chování
- Cvičit sebeovládání, umění zapojit se a obstát v kolektivu
- Pokračovat v diagnostice vztahů a snažit se o jejich zlepšení
- Zapojovat žáky do mimoškolních aktivit a nastítnit, jak správně trávit volný čas
- Ukázat dětem, jak řešit problémy, zátěžové situace, stanovit si reálný cíl v životě, to vše bez pomoci léků, drog a agresivního chování
- Rozvíjet osobnost žáka, posilovat jeho pozitivní vlastnosti

- Učit žáky rozlišovat dobré a špatné chování
- Nadále seznamovat žáky s nebezpečím návykových látek
- Podporovat spolupráci a zdravou soutěživost mezi třídami i jinými školami při školních akcích
- Podporovat v dětech uctivý vztah ke starším spoluobčanům
- Vést děti k toleranci ke spoluobčanům jiné národnosti, jiného životního stylu či náboženského vyznání
- Vést děti ke správnému využívání výpočetní techniky, vést osvětu o sociálních sítích, jejich využívání, ale i zneužívání
- Podpořit v dětech toleranci v oblasti partnerských vztahů, podat informace o rizikovém sexuálním chování

3 OKRUHY PREVENCE

Okruhy vychází z Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28). Preventivní aktivity jsou podrobněji rozepsány v preventivním programu školy.

- Návykové látky
- Rizikové chování v dopravě
- Poruchy příjmu potravy
- Alkohol
- Syndrom CAN
- Školní šikanování
- Kyberšikana
- Homofobie
- Extremismus a rasismus, xenofobie a extremismus
- Vandalismus
- Záškoláctví
- Krádeže
- Tabák
- Krizové situace spojené s násilím
- Netolismus
- Sebepoškozování
- Nová náboženská hnutí
- Rizikové sexuální chování
- Příslušnost k subkulturám
- Domácí násilí
- Hazardní hraní

4 STRATEGIE ŠKOLY

Vztah pedagog – žák

Pedagog buduje vzájemnou důvěru s žákem pomocí respektujícího přístupu. Pedagog se zajímá o žáka, podněcuje dialog, využívá metody aktivního naslouchání a vyvaruje se komunikačních bloků při řešení konfliktů. Pedagog získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem, atd. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.

Skupinová práce

Žáci část vyučování spolupracují, ve dvojicích, ve skupinách, ve skupinách napříč třídami. Pedagog věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí týmové práce, řešení konfliktu (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskuzi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Jednou z možností je například vedení komunitního kruhu a třídnické hodiny, ve kterém má každý právo diskutovat na základě pravidel diskuse, sdílet své pocity, obavy, radosti, zážitky, podněty k životu třídy, klást otázky.

Projektové vyučování a celoškolní projekty

V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Projektové vyučování podporuje intenzivní spolupráci tříd v rámci ročníku. Celoškolní projekt navíc podporuje spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny

Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostatcích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu.

Komunikace s rodiči, zákonnými zástupci

Pedagogové nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace či tripartitní schůzky a třídní schůzky. Rodiče mají možnost zúčastnit se veřejných školních akcí, setkávat se pravidelně se svými učiteli, poznávat tak prostředí školy a lépe tak chápat potřeby svých dětí

ve škole. Škola je otevřeným místem pro setkávání členů rodiny a pedagogů. Škola je otevřena různým formám spolupráce a setkávání s rodiči i celými rodinami.

Pedagogická diagnostika

Pedagog věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a výchovným poradcem a metodikem prevence, kteří se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. Případně je využíváno dalších odborných institucí (PPP aj.) Na škole také působí školní psycholožka a speciální pedagožka.

5 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ ŠKOLY

Při řešení problémů rizikového chování bude pomáhat školní poradenské pracoviště, jehož členové jsou: ředitel školy, zástupkyně ředitele, výchovní poradci, školní metodik prevence, školní psycholožka, školní speciální pedagožka, kariérní poradce s třídními učiteli a ostatními členy pedagogického sboru.

Ředitel školy

Zodpovídá za preventivní strategii školy a Preventivní program školy, podporuje vytváření a realizace programu, vymezení dostatečného prostoru pro preventivní činnosti v rámci školy, sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě.

Zástupkyně ředitele

Koordinují společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízejí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřují se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji. Učitelé informují zástupkyně ředitele o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách. Zástupkyně ředitele vedou písemné záznamy ze všech jednání, evidují výskyt rizikových forem chování u jednotlivých žáků tříd, navrhují opatření v případě porušení ŠŘ, vedou individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informují o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí, apod.). Jednají se sociálním odborem. Konzultují problémy s odbornými pracovišti – PPP, SVP aj..

Výchovná poradkyně

Na škole působí v současnosti dvě výchovné poradkyně (pro 1. a 2. stupeň školy), které úzce spolupracují s ŠPP a s vedením školy na preventivních aktivitách.

Zajišťují výchovné složky činnosti školy, péči o nadané žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, dále spoluprací s PPP a dalšími odborníky, spolu se zástupkyněmi ředitele vede kartotéku a evidenci problémových žáků. Ve spolupráci s třídními učiteli věnují pozornost nadaným a talentovaným žákům a navrhují další péči o ně.

Metodička prevence

Metodička prevence vytváří preventivní program školy, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje se specializovanými institucemi a organizacemi, zejména s metodikem prevence v PPP. Koordinuje předávání informací o problematice rizikového chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy, shromažďuje veškeré informace a zpětné vazby v průběhu realizace preventivního programu školy v

daném období, Koordinuje aktivity školy zaměřené na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, nekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování. Spolupracuje s dalšími odborníky, zajišťuje preventivní programy pro třídní kolektivy v oblasti rizikového chování a ve spolupráci se zástupkyní ředitelky se podílí na řešení výchovných problémů žáků. Hodnotí realizaci preventivního programu školy.

Školní psycholožka

Na škole působí školní psycholožka, která úzce spolupracuje s ŠPP a s vedením školy. Nabízí pomoc rodičům i žákům, aktivně se podílí na vyhledávání situací, které je třeba řešit.

Třídní učitelé

Spolupracují na realizaci preventivních aktivit, monitorují situaci ve třídě. Učitelé se věnují v rámci své výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Oslovují a zapojují do řešení problémů výchovného poradce a metodiky prevence. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace (e-mail, telefon).

Ostatní pedagogičtí pracovníci

Ve výuce svých předmětů provádějí primární prevenci. V tematickém plánu předmětu označí prováděnou prevenci (Prvouka, Vlastivěda, Občanská výchova, Výchova ke zdraví, Dějepis, Zeměpis, Přírodopis). Spolupracují na realizaci preventivních aktivit. Spolupracují při realizaci volnočasových aktivit.

6 HODNOCENÍ

Na konci roku 2026 vyhodnotíme dlouhodobou preventivní strategii školy, analyzujeme výskyt řešených situací rizikového chování na škole. Po analýze výsledků zjistíme účinnost, popřípadě změníme její nastavení na další období podle aktuálních problémů.

V České Třebové, dne 26. 8. 2019